

Flyball – víc než sport – část 5.

Hlavní rozhodčí se před startem ptá, zda jsou startovní rozhodčí připraveni

Elektronické zařízení (EJS) se startovacím semaforem a dvěma sloupci chybových světel

Flyballoví rozhodčí

Ve třetí části tohoto seriálu jsme si povídali o flyballových turnajích, a dnes se k nim trochu vrátíme. Tak jako každý sport, i flyball má svá pevná pravidla. Na jejich dodržování je třeba při flyballovém závodění důsledně dbát. A právě v tomto okamžiku se ke slovu dostávají nepostradatelní flyballoví rozhodčí. Pro každý závod dvou družstev je jich potřeba pět – dva boxoví, dva startovní a jeden hlavní.

V únoru loňského roku jsem absolvovala školení pro flyballové rozhodčí, které každoročně pořádá Flyball Club ČR. V první, teoretické části, bylo školení zaměřeno především na výklad Pravidel flyballu a zakončovaly ho písemné testy pro flyballové rozhodčí tří úrovní, se stoupající obtížností - od boxového přes startovního až po hlavního rozhodčího. Bylo pouze na každém z nás, pro jakou úroveň se rozhodne. Já jsem si troufla na tu nejvyšší...

Po úspěšném splnění testů následovala praktická část v podobě simulovaných situací na dráze a rozhodování u videozáznamů z předešlých turnajů, a pak praxe přímo na flyballovém turnaji. Jednou z podmínek vykonávání funkce flyballového rozhodčího je i dosažení určité věkové hranice - pro boxového 16 let, pro startovního 18 let a pro hlavního 21 let. To byla jediná překážka, kvůli které jsem svůj první turnaj coby hlavní rozhodčí mohla odpískat až v letošním roce. Do té doby jsem si samozřejmě vyzkoušela funkci boxového i startovního roz-

hodčího, a byla to zkušenost k nezaplacení. Je to opravdu velké tempo, v němž se celý turnaj odehrává - jeden pes doběhne do cíle, v ten okamžik je na dráze další... a další... Z pár chvil už hlavní rozhodčí odpískává konec běhu a startovní rozhodčí má někdy sotva minutu na to, aby se připravil na další. I v tom je kus adrenalinu a napětí - všechno sledovat a neudělat chybu, člověk z toho všeho někdy zapomíná i dýchat... Některé situace jsou ale naopak docela úsměvné. Například ta z letošního Eager's Cupu, kdy pudlík z druhé divize zdárně překonal všechny čtyři překážky až před cílovou čárou, kde se však zastavil a začal míček nadšeně okusovat.

Co vlastně funkce jednotlivých rozhodčích obnáší? Jak už samotný název napovídá, boxový rozhodčí má své místo u flyballového boxu, kde sedí tak, aby měl dobrý výhled na nabíječce i na dráhu, ale zároveň nerozptyloval závodící psy. Jeho úkolem je signalizovat porušení pravidel nabíječcem nebo psem v daném úseku dráhy. Nejčastější chybou bývá, že se

nabíječ předkloní k boxu ještě v době, kdy je u něho pes (v té době má nabíječ stát ve vzpřímené poloze s rukama za zády), nebo když psovi upadne u boxu míček, a ten v důsledku toho mine první překážku. Jedné fence belgického ovčáka utekl míček dokonce až za hrazení parkuru a ona se bez něj odmítala vrátit zpět do cíle. K signalizaci chyb má boxový rozhodčí zpravidla k dispozici praporek - nejsou-li, zvedá při chybě ruku. Na turnajích je pro každou dráhu vždy přítomen jeden boxový rozhodčí. Startovní rozhodčí mají své stolky postaveny na vnějších stranách obou drah v úrovni startovní čáry. Jejich úkol je už o něco složitější - sledují dění na celé dráze před i za startovní linií, sledují signalizaci boxového, popř. hlavního rozhodčího, zapisují do výsledkových listin. Jejich neocenitelným pomocníkem je tzv. EJS - Elektronický rozhodovací systém (Electronic Judging System). Jedná se o důmyslné zařízení skládající se z celkem čtyř bran umístěných na startovní čáře, ze startovacího semaforu a dvou sloupců barevných chybových světel (pro každou dráhu jeden sloupec). EJS dokáže zároveň měřit čas a díky citlivé elektronice v branách, kterými psi probíhají, signalizovat chybná střídání na startovní/cílové čáře. Startovní rozhodčí mají před sebou spínače, pomocí nichž rozsvěčují chybové světlo pro chybujícího psa, který musí znovu vyběhnout a chybu napravit.

Hlavní rozhodčí je na dráze přítomen jen jeden. Jeho pozice je mezi levou a pravou dráhou v prostoru mezi startovní čárou a místem, odkud vybíhá první pes. Hlavní rozhodčí startuje a ukončuje běh, ve spolupráci s ostatními rozhodčími sleduje porušení pravidel na obou drahách a rozhoduje o vítězi. Startovní a boxoví rozhodčí jsou mu velkými pomocníky při sledování chyb na dráze, vyskytne-li se však sporná situace, je to právě on, kdo ji musí vyřešit. Práce flyballového rozhodčího, ať už boxového, startovního či hlavního, je sice náročná a vyžaduje plnou soustředěnost a rychlé uvažování, má však v sobě zvláštní ničím nenahraditelné kouzlo. Věřím, že nejen pro mne je to další zajímavá zkušenost, díky které mám možnost užít si turnaj i z jiné stránky, než jen z té závodnické.

Diana Vyskočilová